

Звичайно, ніщо не замінить живого спілкування студента та викладача або живої екскурсії залами музею. Але суворі виклики сьогодення змушують шукати нестандартні рішення, у тому числі в навчальному процесі. Вагомою допомогою як викладачу, так і студенту можуть стати сучасні можливості музеїв, які також зацікавлені в розширенні своєї аудиторії.

*Старший викладач кафедри
історії та мовознавства
М. І. Ситковська*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИК ЧАСУ АБО ВИМУШЕНА НЕОБХІДНІСТЬ

Сучасна освіта розвивається в умовах все наростаючого потоку інформації, глобалізації освітнього простору, взаємопроникнення та гібридизації різних культурних, соціальних і наукових векторів. Усі ці зміни змушують людину постійно нарощувати свій інтелектуальний потенціал, вміти швидко та ефективно орієнтуватися у великому потоці новітніх технологій, розширювати свій загальний і професійний кругозір, вчасно та оперативно реагувати на зміну кон'юнктури і попиту.

Як не потонути в цьому калейдоскопічно змінюваному всесвіті? Як розширити свій кругозір, отримати нову спеціальність або вдосконалити, поглибити вже набуті навички, як пристосувати вже існуючу майстерність і досвід роботи до реального сьогодення, але не переривати при цьому працю, що є для тебе головною і дає тобі засоби для існування? Звичайно, тут на допомогу нам приходять дистанційна освіта, яка через свої особливості пропонує людині безліч можливостей для отримання другої (третьої, четвертої) освіти. Вебіари, майстер-класи, відеоконференції, тренінги, всілякі онлайн-курси – інтернет-простір дає нам багато форм і моделей для набуття бажаного результату.

Але задамося питанням: наскільки ефективним є співіснування у віртуальному просторі того, хто навчає, і того, хто навчається? Доросла, цілком зріла людина, яка чітко знає, що для неї є пріоритетним, як цього досягти і що вона має отримати «на виході», швидко обере найбільш ефективну для себе форму навчання. Але ми говоримо про самодостатню, цілком сформовану і адоптовану людину, яка має чітку цільову установку, вміє сортувати і обробляти надану інформацію, має навички самоосвіти та здатність самотужки довести почату справу до кінця. Крім того, така людина через життєвий досвід здатна виявити некомпетентність або недостатню обізнаність того, хто викладає, і в будь-який час змінити або взагалі припинити навчання. Будемо відвертими, у наш час більшість курсів і тренінгів націлені на «витягування» грошей з гаманців споживачів освітнього контенту. Дуже поширеною є ситуація, коли людина, яка

пройшла курс з якоїсь дисципліни, наприкінці розуміє, що вона «нічого не розуміє», або розуміє тільки те, що треба далі навчатися і далі платити, бо навчання в принципі є процесом нескінченним.

А зараз від потреб дорослої людини перейдемо до студентів, які прийшли до ЗВО, щоб отримати базову вищу освіту, диплом державного зразка, який дає право та можливості професійної реалізації як у межах країни, так і на світовому ринку послуг. На цьому терені майбутні фахівці зацікавлені в добре структурованому та збалансованому навчальному навантаженні, творчому та максимально комфортному соціально-психологічному кліматі, ясності перспектив професійної підготовки в поєднанні з сучасними методами навчання. Якщо виходити з цього положення, дистанційним формам навчання тут відводиться дуже велике значення. Велике, але не провідне і, звичайно, не всеохоплююче. Чому? Тому що вмотивованість, самодисципліна та самоорганізація, присутні в дорослої людини, ще не сформувалися у вчорашнього школяра. Він ще не володіє навичками самостійної роботи і потребує всебічної допомоги викладача, якої він майже позбавлений у рамках дистанційного спілкування. Крім того, не слід забувати, що сучасні умови потребують від людини гнучкості, толерантності, психологічного комфорту, вміння працювати в команді і будувати відносини всередині професійного колективу. Неприродне, віртуальне середовище, у якому окремо співіснують викладач і певні «одиниці» слухачів, позбавляє студента відчуття колективу, товариської підтримки, призводить до психологічного дискомфорту, відчуження, сенсорної деградації в реальному спілкуванні.

Можна ще зупинитися на відсутності критеріїв і можливості адекватної перевірки та оцінювання якості набутої таким чином освіти, бо відсоток «відгуглених» контрольних робіт є дуже великим, а перевірка кожної роботи на відсутність академічного плагіату витрачає багато часу, зусиль і не завжди є ефективною.

Враховуючи все, що було сказано, можемо дійти висновку: дистанційна освіта є одночасно покликом часу і змушеною необхідністю (особливо в умовах пандемії), але у строго дозованому і контрольованому обсязі.

*Вкладач кафедри історії та
мовознавства Н. С. Бондаренко*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПЕРЕВАГИ ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДИСТАНЦІЙНО

У наш час комп'ютерних технологій, коли практично всі перейшли в онлайн-простори, не використовувати технічні засоби та новинки для навчання недоцільно. Під час локдауну саме онлайн відбувався основний процес взаємодії студентів та викладачів закладу вищої освіти. Популярність отримання вищої освіти дистанційно неухильно зростає. Проте, незважаючи на успішну світову практику отримання вищої освіти